

[Hauch.]

og vi skal ikke være utilbøjelige til at forhandle om en Ordning, hvorved der i saadanne ekstraordinære Tilfælde kan ydes Hjælp i Form af Etableringslaan.

Men der er en Ting, som vi — det ønsker jeg at sige straks og sige det saadan, at det ikke kan misforstaas — ikke gaar med til, og det er, at den Jord, Staten kommer i Besiddelse af ved Køb, kun maa anvendes under Statsfæsteformen. Vi gaar ikke med til det, for vi vil ikke have, at dette skal føre til, at Staten efterhaanden kommer til at eje det vigtigste af alle Produktionsmidler, Jorden. Jeg kan saa udmærket godt forstaa, at det socialdemokratiske Parti ønsker det, for det ligger i Virkeligheden som Grundlag for hele den Opfattelse, hvorpaa Partiet bygger sin Politik. Men man maa ikke vente her gennem den almindelige Lovgivning at faa os til at medvirke til Gennemførelsen af et Forslag, som er af den Beskaffenhed, at naar først Staten er kommet i Besiddelse af Jorden, kan den aldrig glide over i privat Eje. Jeg ved nok, den højtærede Minister vil sige: Ja, men i visse Tilfælde kan man dog sælge saadan Jord. Ja, men det er kun paa den Betingelse, at de Penge, der indkommer, skal anvendes til Indkøb af ny Jord, saa ærede Medlemmer ser klart, hvor det fører hen. Det hverken kan eller vil vi medvirke til.

Jeg kan sige, at vi gaar saa vidt, hvad den højtærede Minister og det høje Ting ved, at vi vil være med til at stille Brugere af disse Ejendomme overfor Valget mellem at faa Jorden til Selveje eller at faa den til Fæste. Nu siger den højtærede Minister, at den Form, hvorunder Venstre har foreslaaet, at denne Forskel skulde udjævnes, er upraktisk, at det ikke lader sig gennemføre. Det kan jeg ikke erkende, men vi kan jo forhandle om det. Der er ikke noget i Vejen for, at vi i Udvalget kan forhandle om den Form, hvorunder det skal ske, og dersom det da viser sig under disse Forhandlinger, at den Form, vi har foreslaaet, er anvendelig, eller at man kan finde ny Form, som er anvendelig, maa jeg tro, at den højtærede Minister vil anlægge samme Synspunkt her som overfor Spørgsmaalet om Ekspropriation, det Synspunkt, som Ministeren gav Udtryk for ved at sige, at for hans Vedkommende var det ikke Spørgsmaalet om Maaden, men Spørgsmaalet om at lægge Muligheden til Rette for en Udvikling af Jordens Udnyttelse under den Form, vi i og for sig alle ønsker. Jeg tillader mig derfor indtil videre at gaa ud fra, at den højtærede Minister og Regeringspartierne, som er paa Vejen, hvad de har vist i deres Stilling

til Ekspropriationen og Spørgsmaalet om den kommunale Udstykning, ogsaa vil gaa det sidste Stykke, saa det maa vise sig muligt at gennemføre dette Jordlovsforslag i det høje Landsting. Det har jo tidligere formet sig saadan, at man her i Landstinget ikke alene har kunnet gennemføre Forslag, der havde Tilknytning til det, vi her beskæftiger os med, men adskillige andre Forslag, og det skulde naturligvis kun glæde mit Parti, om der maatte vise sig Mulighed for ogsaa paa dette Omraade at naa til Enighed. Men for at der ikke skal være nogen Misforstaaelse mellem os, naar vi begynder paa disse Forhandlinger, ønsker jeg udtrykkeligt at fremhæve, at den højtærede Minister skal ikke gaa ind i dem under den Forudsætning, at vi viger bort fra vort Krav om, at Jord, der en Gang er kommet i Statens Eje, skal have Lov til igen at glide ud i privat Eje.

Den højtærede Landbrugsminister udtalte, at dersom vi ikke fik gennemført dette Lovforslag, stod vi til 1. April og havde ingen Lov, eller rettere sagt, og deri havde han Ret, ingen Midler. Men dersom det skulde vise sig, at der ikke er nogen som helst Udsigt til, at vi kan gennemføre dette Lovforslag her, fordi Regeringspartierne og den højtærede Minister skal have længere Tid til deres Raadighed, ja, saa kan vi naturligvis gøre et Forsøg paa at skaffe dem den fornødne Tid ved at foreslaa en Forlængelse af den gamle Husmandslov. Jeg vilde finde det naturligere, rigtigere og rimeligere, om der maatte vise sig Mulighed for at naa til Enighed om dette Lovforslag, og jeg kan i hvert Tilfælde ikke rigtig forstaa, hvilke saglige Indvendinger der kan gøres fra den højtærede Regerings og Regeringspartiernes Side mod det Forslag, vi har stillet. Naar vi erklærer os villige til at gaa ind i en Forhandling om, hvilken Form man skal finde for at stille Brugere lige, er det mig ikke muligt at se, hvilken saglig Begrundelse den højtærede Regering og Regeringspartierne kan fremføre mod Muligheden for at opnaa Enighed om dette Forslag.

Jeg har jo ikke det bedste Haab, det maa jeg sige, efter den Maade, hvorpaa man har behandlet Sagen i Folketinget, og i og for sig heller ikke under Hensyn til de Udtalelser, den højtærede Landbrugsminister her fremkom med. Men det skulde glæde mig, om jeg blev skuffet i min Formodning. Det skulde glæde mig i høj Grad, om det maatte vise sig, at den høje Regering og Regeringspartierne vilde sige: Nu har vi forhandlet tilstrækkeligt længe; nu maa Stunden være til, at vi gennemfører dette Lovforslag